

Voorts een eiken pal, met drie azijnenhouten kammen, zware knierband, leiders, schijven en gewigten.

§ 37. *Vang met bijbehooren.*

Om het bovenwiel een Vlaamsche vang, uit vijf stukken van naar de bogt gewassen wilg hout, zwaar 20 bij 33 duim.

Iedere aanzetting te verbinden door twee ijzeren platen, lang 55 duim, zwaar 1 en 5 duim opgesloten door vier $2\frac{1}{2}$ duims spiebouten.

In een der voeghouten, tegen een plaat op te sluiten twee 4 duims oogbouten, waaraan door een 4 duims spiebout te verbinden, twee korte sabels van 2 bij 4 duims ijzer, die met het wolfstuk der vang moeten worden vereenigd door twee platen, lang 50, zwaar 2 bij 4 duim, en drie 3 duims spiebouten. Verder door het laatste vangstuk 2 dito en twee 3 duims en een 4 duims spiebout. De lange sabel zwaar $2\frac{1}{2}$ en 6 duim van zoodanige lengte, dat hij ondereinde 10 duim door den vangbalk heenschiet; de onderste 50 duim lengte dezer sabel breed 9 duim, waarin naar aanwijzing gaten moeten worden geslagen, die dezelve door een 3 duims spiebout aan den vangbalk verbindt.

Eindelijk nog ten dienste der vang de noodige leiders, klossen, toom enz.

Aan een der voeghouten, door taaije spijkers twee 2 duims spiebouten en twee leuningbeugels te bevestigen, een eiken vóór-hangereel, lang 1,80 el, zwaar 20 en 25 duim, benevens een dito achterhangereel, lang 1,80 el, zwaar 12 bij 17 duim. Een eiken vangbalk, lang 3,35 el, voor zwaar 22 en 25, en achter 22 en 30 duim, met pen en gat door het vóórhangereel gewerkt en door een 3 duims spiebout opgesloten. Op het achtereinde van den vangbalk een vuren ballastkist.

Aan het achterhangereel en den vangbalk een verstaalde ijzeren haak en kram beide door spijkers opgesloten.

In den achterkovelingsbalk een zware taaije ijzeren haak met dito oogbeugel voor den grenen vangstok, lang 5,80 el, zwaar 10 bij 15 duim; aan het buiteneinde voorzien van een oogbeugeltje, ketting met kous en vangtouw, aan deszelfs binneneinde van een dito beugeltje bekwaam ketting met noodtouw en een 3 duims ijzeren oogbout. Alles naar opgaaf en order van de Directie.

§ 38. *Draagbalk.*

Een eiken draagbalk, lang 2,60 el, zwaar 25 bij 30 duim, met pen en gat op twee daartoe in de muur bemetselde eiken mantjes, ieder lang 0,95 el, zwaar 10 bij 15 duim, met twee karbeekjes.

Een eiken wervel lang 2,40 el, zwaar 12 bij 30 duim, gevast door een 3 duims bout met ijzeren plaat, en $1\frac{1}{2}$ bij 5 duims dito beugel, $2\frac{1}{2}$ duims spiebout en eiken wiggen.

In de wervel een zware voldoende ijzeren pot, met metalen jong naar opgaaf. Voorts een zware handmoker, een dito puntijzer, tot uit en in werking stelling der staande spil.

§ 39. *Staande Spil.*

De staande spil van greenen hout, lang 9 el, zwaar 40 bij 40 duim. Onder in dezelve een ijzeren insteker lang 80 duim, in het kruis, zwaar 7 en 9 duim, naar boven verminderende tot op 3 en 5 duim; aan het ondereinde voorzien van een zwaar verstaalde prop lang 12 duim, om dezen insteker een kruis met vier veeren, over hocks wel sluitende en een 15 bij 50 streeps ijzeren struip-beugel.

Boven om de spil een zware ijzeren kroon, met twee veeren, ieder lang 1 el, zwaar 2 en 6 duim, boven 4 en 6 duim, met een zuiver gedraaide ijzeren tap, lang 15 duim, over middellijn 6 duim.

Door de veeren een $2\frac{1}{2}$ duims ijzeren spiebout en boven om de kroon een nok-beugel van $2\frac{1}{2}$ duims kantig ijzer.

Op gelijke afstanden in het midden om de spil drie 1 bij 5 duims ijzeren spiebanden, en boven de zolders de noodige vuren kragen.

§ 40. Bonkelaar.

De bonkelaar van vier 15 bij 41 duims iperen plooiën voor de bovenste, en vier dito voor de onderste schijf. De plooistukken met pennen en gaten in elkander gewerkt en door vier $2\frac{1}{2}$ duims schroefbouten aan elkander verbonden. De schijven naar een middellijn van 1,28 el afteronden en door twee 1 bij 5 duims ijzeren banden te omsluiten, onderling vereenigd door drie ijzeren ankertjes.

De bonkelaar boven om de staande spil te vasten door 24 eiken wiggen met greenen bezetters. In de bonkelaar te verdeelen 33 azijnenhouten bonklaars, de koppen lang 11 duim, breed 7 duim, de staarten 5 duim door de schijven heenschietende, door een ijzeren nek-nagel opgesloten.

§ 41. Spilrad.

Op gelijke wijze onder om de spil met wiggen te bevestigen het spilrad; bestaande uit vier iperen plooistukken, zwaar 15 en 50 duim, met een ring 8 bij 25 duims iperen beleggen.

Vier kruis-armen ieder lang 1,77 el, zwaar 12 bij 17 duim; benevens vier dito armen, lang 1,35 el, zwaar 10 bij 15 duim, met de noodige vullingstukken en twaalf $2\frac{1}{2}$ duims spiebouten. De plooiën met pen en gat bewerkt, door taaije eiken nagels op te sluiten en om dezelfde een 1 bij 6 duims ijzeren band.

De plooiën af te ronden naar een middellijn van 1,82 el; om hetzelfde op een stuk cirkel van 1,65 el, diameter te verdeelen 47 azijnenhouten kammen van afmeting en opgesloten als voren.

§ 42. Halsbalk.

De halsbalk lang 2,50 el, zwaar 30 bij 35 duim, op elk einde een ijzeren staaf door denzelfden te steeken, lang 1 el, zwaar 3 bij 3 duim.

Op den halsbalk een eiken stoel; de keerstijl zwaar 20 bij 25 duim, met 10 bij 15 duims karbeel, de weerstijl 17 bij 25 duim, het dekstuk 15 bij 25 duim.

Aan den achterkant tegen de stijlen met krammen en knevels te vasten een 5 bij 20 duims eiken steenbord. Voorts een beste Namensche hals- en keersteen van nader op te geven model.

Eindelijk eiken steenkussens, wiggen enz. naar orders der directie.

§ 43. Vijzelkom.

Tot den vijzelkom van den Molen No. 1 is noodig, als voor vier bindten; het volgende eikenhout:

- 2 Stijlen, ieder lang 2,20 el, zwaar 15 en 20 duim.
- 2 " " " 2,25 " " 15 " 20 "
- 2 " " " 2,70 " " 15 " 20 "
- 2 " " " 3,15 " " 15 " 20 "
- 4 Onderdrempels, ieder lang 2,40 el, zwaar 15 en 20 duim.
- 3 Bovendrempels, " " 2,40 " " 12 " 17 "

Tot het vijfde of achterste bindt, mede van eiken:

- 2 Stijlen, ieder lang 3,60 el, zwaar 15 en 25 duim.
- 1 Onderdrempel, lang 2,50 el, zwaar 20 en 25 duim.
- 1 Bovendrempel, " 2,45 " " 15 " 20 "
- 1 Staande penbalk, lang 3,60 el, zwaar 22 en 25 duim.
- 1 Liggende dito, lang 2,40 el, zwaar 20 en 25 duim.

Aan de vier achterste bindten twee boschkant eiken koppelhouten, ieder lang 4,25 el, zwaar 15 bij 20 duim, deze met keepen buiten om de stijlen gewerkt en door taaie rongen gevas. De stijlen en drempels met pennen gewerkt en door taaie eiken nagels opgesloten, voor in ieder bindt twee eiken hoekstukken, op schoegen gewerkt, door taaie rongen gevas. Deze hoekstukken blijvend hout, zwaar 12 bij 15 duim.

De staande penbalk met een lip vóór, en met een pen in den boven- en onderdrempel, liggende om deze heen gekeept, door twee 3 duims oogbouten met eiken knevels solide aan de bindtstijlen te bevestigen.

De drie achterste bindten van krom gewassen eikenhout, naar aanwijzing der teekening.

Eindelijk ten dienste van het dek een 10 bij 10 duims eiken leggettje.

De bindten te vereenigen door $\times$ — $29\frac{1}{2}$ vierk. ellen 6 duimse eikenhout. De planken uit één lengte, die onder het centrum van den vijzel niet breeder dan 12 duim, de overige egaal 30 duim, de eerste door twee, en de laatsten door vier taaie 12 duims spijkers op elke aanraking bevestigd.

In den penbalk een zware ijzeren post, van nader optegeven grootte en model. Den vijzelkom zoodanig zamen te stellen, dat deze in het kleedhout 4,90 el lang, en 1,69 el wijd is het laatste binnenwerks gemeten. Overigens gesteld op een hoek van 24 graden.

De vijzelkom van den molen No. 2 in alles gelijk aan den boven beschreven. Die van No. 3 zes, en die van No. 4 twaalf duim langer in stijlen, door de meerdere hoogte van den polderdijk, hetgeen ook eene verhooging geeft in het eiken kleedhout.

De vijzelkommen van de molens No. 5 en 6 van dezelfde wijdte en hoogte als No. 4 doch 40 duim langer, dewijl deze beide molens 15 duim hoger opmalen.

§ 44. *Dok, achter den Vijzelkom.*

In de beide buitenste bindtstijlen van den vijzelkom een 1 duims sponning te werken, en daarin aantebrengen twee stukken eiken hout, lang 3,25 el onder zwaar 10 bij 10 en boven 10 bij 45 duim, voorzien van een bekwame groef voor de natemelden bekleeding der zijwanden.

In het buitenste slijkhout met pennen te stellen, twee eiken hoekstijlen lang 3 el zwaar 20 bij 20 duim, bewerkt met een sponning voor de schuifplanken. Tusschen deze stijlen met spotpennen en verlengde borsten te leggen een eiken schotdrempel, lang 4 el zwaar 17 bij 20 duim. De schotdrempel met een sponning over den eiken vloer, en met een groenen voegregel, door mos en teer zuiver digt ingekroosd op den dennen vloer te bewerken, en door hakkelboutjes en nagels te vasten. In deze schotdrempel eindelijk nog een sponning voor de schuifplanken, even als in de eiken stijlen.

In de beide middelste slijkhouten even eens met pennen te stellen vier eiken stijlen, zamen lang 23,20 el zwaar 15 bij 17 duim.

Eindelijk met pen en gat op de stijlen te werken en door taaie eiken nagels op te sluiten, twee eiken bovensloven, ieder lang 2,40 el zwaar 12 bij 25 duim.

Op de beide hoekstijlen twee bovendrempels, de buitenste lang 6,30 el zwaar 10 bij 15 duim en de binnenste lang 4,30 el zwaar 15 bij 20 duim, benevens een middeldrempel lang 4,30 el zwaar 17 bij 20 duim. Allen van eiken hout en aan de stijlen verbonden door vier $2\frac{1}{2}$ duims spiebouten.

De zijwanden bekleed met 15,10 vierk. ellen 4 duims eiken kleedhout. De planken uit eene lengte egaal breed 27 à 30 duim, goed op elke aanraking te vasten door een voldoende getal bekwame spijkers, overal welsluitende in de sponningen der hoekstijlen, bindtstukken, bovensloven en vloeren. Tusschen de bovendrempels, en in de sponning van den schotdrempel en

hockstijlen, een regel schuifplanken te stellen van 5 duims vuren hout, lang 2,70 el breed 3,95 el. De planken breed 27 à 30 duim, regt gestreken gepuntploegd en welsluitende bewerkt, de middelste wigvormig 25 duim lang en van boven door een ijzeren band omsloten.

Het dok zal, even als het geheele werk met de meeste zorg worden zamengesteld; zoodra het gereed is zal men de schuifplanken inzetten en het dok uitpompen, ten einde deszelfs water-digtheid te onderzoeken, zullende alle gebreken die zich alsdan mogten voordoen, on-
verwijld door den aannemer moeten worden hersteld naar de orders der Directie.

Op den dag der afschouwing, en zoo vaak de Directie zulks ordonneert, is de aannemer verplicht, de schuifplanken te stellen en het dok ledig te pompen.

§ 45. *Vijzel.*

De vijzelspil van greenenhout, lang 7,25 el, zwaar 45 bij 45 duim, op dezelve te ver-
deelen de schroef, lang 4,60 el, over diameter 1,65 el, bestaande uit drie slingers of draden, met een spoed van 2,19 el.

De scheppen van 6 duims Riga's greenenhout, zonder spint of kwade kwasten en andere gebreken, met een 4 duims inzinking in de balk bewerkt, en door drie nader op te geven
soort van spijkers onderling en in de balk goed te vasten.

De scheppen zoo veel mogelijk allen van gelijke breedte, met derzelve middellijn op het
centrum van den balk aanwijzende, ten einde de slinger evenwijdig om de spil te doen rond-
gaan, en alle valsche bogten te vermijden.

Tegen de onderenden der slingers drie ijzeren scheppen met 6 el spijkerband.

Onder de spil te maken een ijzeren band of ring, zwaar 2 bij 6 duim, met dito kruis en
insteker. Deze insteker lang 80 duim, in het kruis 6 bij 8 duim, naar het bovineinde
verminderende tot op 3 bij 5 duim, met een taats, lang 12 duim, goed verstaald en juist
passende in den vroeger beschreven ijzeren pot.

Aan het bovineinde der spil een hals, lang 30 duim, waarin 16 zwaar verstaalde ijzeren
scheenen, lang 30 zwaar 2½ bij 5 duim, omsloten door twee taaie ijzeren spijkerbanden.

Om de kop van de vijzelspil te maken en met wiggen te vasten, een vijzelwiel, geheel van
eikenhout, en van gelijke constructie als het spilrad, ook door een ijzeren band omsloten.

Het vijzelwiel afgerond naar een middellijn van 1,71 el, en in hetzelfde te verdeelen 44
azijnenhouten kammen, van afmeting als voren.

De vijzels van No. 5 en 6, 40 duim in de balk en scheppen langer.

§ 46. *Wachtdeuren.*

Het wachtdeurkozijn van eikenhout, van wijdte als de voorwaterloop, hoog in den dag 1,25
el. De stijlen zwaar 15 en 20 duim, de onderdrempel in het midden 15 bij 40 duim, op de
einden 15 bij 20 duim, voorzien van 10 duims ooren. De bovendrempel, om tevens tot lateij-
hout te dienen, zwaar 22 bij 25 duim, lang 2,30 el, in het midden verbreed tot op 40 duim
door een 10 duims eiken stuk.

Dit kozijn met pen en gat bewerkt, van sponningen en kwel-latten voorzien, te digten door
twee deuren van dubbeld 4 duims greenen hout, goed dwarshout over elkander gespijkerd,
afgehangen aan twee paar zware haakbanden, verder met krammen en haken goed sluitbaar
te maken naar aanwijzing.

VOLTOOIJING VAN DEN MOLEN.

§ 47. *Houten Vleugels.*

Op de einden van den vóór-waterloop te stellen twee houten vleugels, waartoe:

6 Eiken palen, ieder lang 4 el, van zwaar aangeslagen boschkant zwaar 15 en 20 duim,

in 't midden gemeten. 2 Dekbalken van doorgesneden eiken boschkant hout, ieder lang 2,40 el, zwaar 12 bij 25 duim. Een dwarsbalk lang 5,20 el, zwaar 17 bij 17 duims eiken boschkant. De dekbalken met pen en gat op de vleugels te werken en door taaije eiken nagels op te sluiten.

Deze vleugels aan den buitenkant te bekleeden met 8 vierkante ellen 4 duims eikenhout, waar achter een steekheijning van 8 vierkante ellen $3\frac{1}{2}$ duims vuren hout. De kleedingplanken en die der steekheijning 25 à 30 duim breed, regt gestreken, goed sluitende te heijen en te vasten; de eersten door taaije spijkers in de palen, en de laatsten door dito spijkers in der ondersten bekleedinsplank.

Tegen de schermen van het dok, twee vleugels, van:

20 El 17 en 20 duims eiken boschkant, tot palen en scheerings, en 10 vierkante ellen 5 duims greenen plankhout tot beschoeiing. De planken regt gestreken, met taaije spijkers goed gevestigd en ook de eiken scheeringen met rongspijkers stevig aan de palen bevestigd.

In de binnen-waterleiding op eenigen afstand van den vijzelkom een krooshek te plaatsen, waartoe:

2 boschkante eiken palen, ieder lang 3 el, zwaar 17 en 20 duim, een boven- en een onderscheering, ieder lang 6 el, de eerste zwaar 20 en 22 en de laatste 17 en 20 duim.

Dit krooshek te digten door $3\frac{1}{2}$ bij $5\frac{1}{2}$ duims greenen latten, niet verder van elkander dan 6 duim, ieder, minstens 50 duim in den grond en op elke scheering door een bekwame spijker goed gevestigd.

§ 48. *Dek over de waterloop, enz.*

Over de vóór-waterloopsmuren, vijf 10 bij 15 duims eiken brugleggers ieder lang 2,20 el. Deze leggers te overdekken door 9,40 vierkante ellen 5 duims greenen plankhout; over den achterwaterloop boven de vijzelspil 2,20 vierkante ellen 5 duims vuren plankhout, en over de vijzelkom 9,50 vierkante ellen 5 duims greenen hout met drie dito klampen.

De beschreven planken voor ieder gedeelte uit eene lengte, minstens breed 27 duim, egaal bewerkt en op elke aanraking door drie bekwame spijkers goed gevestigd.

Tot veiligheid om de onderste raden een stekje van 5 bij 7 duims vuren hout, voor stijltjes en bovenscheering, de schrootjes 2 bij 6 duims vuren.

Op de vijzelkom in den vóór-waterloop, een greenen leuningwerk, de zes stijltjes, ieder lang 1 el, de beide bovenscheerings ieder 2,50 el, zwaar 10 bij 12 duim, vier 5 bij 7 duims kruissen. De stijltjes met leuningbeugeltjes en taaije spijkers tegen de leggers gevestigd.

De opening van den boog over de vijzelkom, door een 3 duims vuren luikje gedigt.

§ 49. *Vloer en Zolders.*

De oppervlakte van den grond in het woonvertrek te dekken door een 3 duims vuren vloer, rustende boven den vóór-waterloop op 10 bij 15, boven den kelder op 10 bij 12 en overigens op 7 bij 10 duims eiken leggers, niet verder van elkander dan 90 duim van midden op midden.

De vloerleggers gelegd op steenen klippen, de planken geploegd, dicht aangedreven, en door taaije spijkers gevestigd naar behooren. Boven den waterloop en na te melden kelder een luik aan te brengen, voorzien van klampen, kram en ring.

De overige oppervlakte van den molen, met beste vloerklinkort op zijn kant te bestraten, en op gelijke wijze buiten den molen, nog 1000 dito klinkers te verwerken.

In den molen No. 2 zal men den grond buiten den waterloop geheel met beste vloerklinkert bestraten, en den waterloop dekken door $3\frac{1}{2}$ duims vloerhout op 10 bij 15 duims eiken leggers.

Tot de zolders, op de onderste laag kruisbalken 10 bij 15, en op de tweede en derde lagen, 10 en 12 duims vuren tusschenbalkjes te leggen, op 1 el midden op midden.

De drie lagen kruisbalken te overvloeren, met 3 duims vuren plankhout, overal tegen het rieten dak aansluitende, en netjes om de stijlen heen gewerkt. De planken voor den onderste zolder geploegd, op elke aanraking goed gevast.

In ieder zolder een trapgat, het onderste door een vuren $2\frac{1}{2}$ duims draaibaar luik gedigt, voorzien van bekwame banden, en gesloten door een goed slot.

Drie vuren steektrappen met behoorlijke aan- en optreed, de boomen van 4 bij 22, de treden van 4 bij 25 duim, buitenwerks breed 70 duim, ieder trap met een 5 bij 7 duims vuren leuningwerk.

Een hantrap, de hanger van 10 bij 12 duims eiken, de treden van 4 bij 6 duims greenen.

§ 50. *Kelder, enz.*

Met uitzondering van den molen No. 2, zal men in iederen molen een kelder daarstellen, waartoe op een aantewijzen plaats in het woonvertrek te leggen een platte laag in zand, hierover een laag klinkert mop in sterke tras, gedekt door een vloer van 22 duims groene estrikken in sterke specie.

De belendende muren, ter zwaarte van een steen te metselen in sterke tras, aan den binnenkant vlak gewerkt en netjes gevoegd. De kelder beneden de houten vloer een el diep, en aan den ingang van een vuren steektrapje te voorzien.

De binnen-oppervlakte van den ringmuur goed vol te slaan, en daarna zuiver vlak onder de reij te berapen met kalkmortel, en hierna netjes met gezeefde kalk te bepleisteren.

§ 51. *Deur- en Lichtkozijnen.*

Twee deurkozijnen in den dag 0,90 bij 1,85 el, de stijlen en boven drempels van 10 bij 15 duims greenen hout, de onderdrempels van 10 bij 25 duims eiken. Deze kozijnen door twee opgeklampte vuren deuren van 3 duims hout gedigt, verdeeld in een boven- en onderdeur, afgehangen aan zware haakbanden lang 60 duim, gevast door bandspijkers en schroeven.

Op elke deur een ring en ligterwerk, twee klinken met aanbehooren, en twee platte schotels met krammen, voorts op een derzelve een best plaatslot van geen minderen prijs dan f 1,80. Eindelijk de noodige slotschroeven en plaatjes, stormhaken en krammen.

Drie lichtkozijnen, in den dag 0,93 bij 1,38 el. De stijlen en bovendrempels van 10 bij 15, de onderdrempels 10 bij 23 duim. Deze kozijnen gedigt door $3\frac{1}{2}$ duims greenen ramen, verdeeld in acht ruiten. Aan alle kozijns de noodige keerlatten, kantstukken en ooren.

De lichtkozijns aan den binnenkant betimmerd met 3 bij 10 duims vensterbanken, en $2\frac{1}{2}$ duims vuren blinden met ingelaten eiken klampen, en 2 duims vuren beleggen. De blinden afgehangen aan bogtknieren van No. 0, naar beide kanten opendraaijende, gesloten door een 5 bij 25 streeps ijzeren blindschotel met aanbehooren.

§ 52. *Berieting.*

De molen te berieten met best, fijn, hard dekriet, zonder krul of blaauwe einden. De onderlaag op het achtkant goed te spreijen, en daarna te zorgen, dat het riet, zuiver regt met een egale zeeg nederschiet, terwijl men oók den goeden vorm van de kap zoo veel mogelijk zal bevorderen.

Het riet op het achtkant boven zwaar 22 duim, in het midden 19 en onder 30 duim. Op de kap 20 à 25 duim. Dit rietendak stevig te binden door best geteerd driedraads dektouw, de steken niet verder van elkander dan 8 à 10 duim, en telkens, nadat zij goed zijn aange-trokken, stevig te klemmen of te bezetten.